Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2024/2368

10.10.2024

EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2024/2368

av den 11 april 2024

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa för budgetåret 2022

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa för budgetåret 2022,

— med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,

— med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0093/2024), och av följande skäl:

A. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa, med säte i Bryssel, bildades i november 2021 inom ramen för programmet Horisont Europa för perioden fram till och med den 31 december 2031 ([1]). Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa ersatte och efterträdde det gemensamma företaget för initiativet för innovativa läkemedel som bildades i december 2007 inom sjunde ramprogrammet för forskning för en tioårsperiod ([2]) (IMI 1) och förlängdes i maj 2014 inom programmet Horisont 2020 för perioden fram till och med den 31 december 2024 ([3]) (IMI 2).

B. Det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa är ett offentlig-privat partnerskap som fokuserar på tvärvetenskaplig, hållbar och patientcentrerad forskning och innovation på hälsoområdet. Dess grundande medlemmar är unionen, som företräds av kommissionen, och de europeiska branschorganisationerna Cocir, den europeiska läkemedelsbranschorganisationen EFPIA, där även Vaccines Europe ingår, EuropaBio och MedTech Europe.

C. För att förbättra transparensen bör det gemensamma företaget i sin årsredovisning lämna relevant information om medlemmarnas bidrag på programnivå. För vart och ett av programmen som de bedriver verksamhet inom bör det gemensamma företaget, för varje medlemskategori och fram till årets slut, lämna all information som är relevant, bland annat om de mål för rättsliga åtaganden som fastställts för respektive program samt volymen av de bidrag som mottagits och de rättsliga åtaganden som gjorts. Det gemensamma företaget bör fortsätta att förbättra transparensen.

Budgetförvaltningen och den ekonomiska förvaltningen

1. Europaparlamentet noterar att det av revisionsrättens rapport framgår att räkenskaperna för det gemensamma företaget för initiativet för innovativ hälsa för det budgetår som slutade den 31 december 2022 i alla väsentliga avseenden ger en rättvisande bild av dess finansiella ställning per den 31 december 2022, det finansiella resultatet, kassaflödena och förändringar i nettotillgångarna för det budgetår som slutade detta datum i enlighet med dess budgetförordning och de redovisningsregler som antagits av kommissionens räkenskapsförare. Parlamentet betonar dessutom att de underliggande transaktionerna enligt revisionsrättens rapport i alla väsentliga avseenden är lagliga och korrekta.

2. Europaparlamentet välkomnar det gemensamma företagets roll när det gäller att omvandla forskning och innovation på hälsoområdet till påtagliga fördelar för unionens medborgare.

3. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företagets tillgängliga budget för 2022 ([4]) uppgick till 272,4 miljoner EUR i åtagandebemyndiganden (11,0 miljoner EUR 2021) och 174,8 miljoner EUR i betalningsbemyndiganden (210,4 miljoner EUR 2021).

4. Europaparlamentet konstaterar att genomförandet av budgeten för åtagandebemyndigandena och betalningsbemyndigandena uppgick till 96,60 % (75,91 % 2021) respektive 86,25 % (95,39 % 2021).

([1]) Rådets förordning (EU) 2021/2085 av den 19 november 2021 om bildande av gemensamma företag inom ramen för Horisont Europa (EUT L 427, 30.11.2021, s. 17).
([2]) Rådets förordning (EG) nr 73/2008 av den 20 december 2007 om bildande av det gemensamma företaget för genomförande av det gemensamma teknikinitiativet för innovativa läkemedel (EUT L 30, 4.2.2008, s. 3).
([3]) Rådets förordning (EU) nr 557/2014 av den 6 maj 2014 om bildande av det gemensamma företaget för initiativet för innovativa läkemedel 2 (EUT L 169, 7.6.2014, s. 54).
([4]) I den tillgängliga budgeten ingår outnyttjade anslag från tidigare år som det gemensamma företaget tog upp på nytt i årets budget, inkomster avsatta för särskilda ändamål och omfördelningar till nästkommande år.

5. Europaparlamentet konstaterar att förändringarna i det gemensamma företagets budget till stor del är avhängiga av genomförandefasen för de fleråriga forskning- och innovationsprogrammen. Parlamentet noterar att det gemensamma företaget började genomföra Horisont Europa-programmet under 2022, och att budgeten för 2022 därför omfattar åtagandebudgeten för de första Horisont Europa-ansökningsomgångarna som planeras för 2022.

6. Europaparlamentet noterar att de bidragsbelopp som redovisats per medlemskategori (unionen och privata medlemmar) i det gemensamma företagets årsredovisning för 2022 skiljer sig väsentligt åt. Parlamentet konstaterar att detta beror på att kontantbidrag från unionen valideras och redovisas när de betalas ut till det gemensamma företaget i början av projektets genomförande, medan medlemmarnas naturabidrag redovisas först efter det att de kostnader som uppkommit och deklarerats för projektgenomförandet har validerats. Parlamentet uppmanar det gemensamma företaget att ytterligare åtgärda skillnaden mellan det redovisade beloppet för kontantbidrag, å ena sidan, och naturabidragen, å andra sidan, genom att lämna information om medlemmarnas rättsliga åtaganden vid årets slut när det gäller undertecknade bidragsöverenskommelser och kontrakt.

7. Europaparlamentet noterar att det gemensamma företaget ännu inte har slutfört genomförandet av sjunde ramprogrammet ([5]).

8. Europaparlamentet noterar i detta avseende att i slutet av 2022 hade det gemensamma företaget gjort fulla åtaganden för det maximala EU-bidraget på 966 miljoner EUR för undertecknade bidragsöverenskommelser inom programmet. Parlamentet konstaterar att tio år efter sjunde ramprogrammets slut återstår cirka 44,9 miljoner EUR (eller 5 %) att betala ut för projekt som ännu inte har slutförts. Parlamentet noterar att denna klyfta hänför sig till fem projekt som bedriver forskning om antimikrobiell resistens. Parlamentet noterar vidare att två av dessa projekt avslutade sin verksamhet i slutet av 2022. Parlamentet erkänner att antimikrobiell resistens är ett utmanande forskningsområde och uppskattar det vetenskapliga och samhälleliga värdet av att finansiera utveckling av nya strategier för att bekämpa antibiotikaresistens.

9. Europaparlamentet noterar dessutom att de privata medlemmarna hade gjort rättsliga åtaganden om att tillhandahålla naturabidrag på 914,2 miljoner EUR eller 94,6 % av det lägsta operativa målet på 966 miljoner EUR och att de av detta anslagna belopp rapporterade 831,9 miljoner EUR (eller 86 % av målet) i slutet av 2022.

10. När det gäller Horisont 2020 konstaterar Europaparlamentet att medlemmarnas rättsliga åtaganden ligger på samma nivå som deras bidragsmål.

11. Europaparlamentet konstaterar i detta avseende att det gemensamma företaget i slutet av 2022 hade gjort åtaganden för 1 452,1 miljoner EUR (eller 91 %) av det maximala operativa EU-bidraget på 1 595,4 miljoner EUR för undertecknade bidragsöverenskommelser inom Horisont 2020-programmet. Parlamentet noterar dessutom att av detta belopp som det gjorts åtaganden för återstår cirka 484,8 miljoner EUR (eller 33,4 %) att betala ut under de kommande åren för projekt som ännu inte har slutförts. Parlamentet noterar dessutom att privata medlemmar och associerade partner hade gjort rättsliga åtaganden om att tillhandahålla naturabidrag på 1 499,4 miljoner EUR (eller 94 %) av det lägsta operativa målet på 1 595,4 miljoner EUR och att de av detta anslagna belopp rapporterade 1 078,9 miljoner EUR (eller 67,6 % av målet) i slutet av 2022.

12. Europaparlamentet konstaterar att enligt det gemensamma företaget beror de sämre uppnåendegraderna delvis på att det krävs långa projekttider inom företagets specifika forskningsområden och att det är stora globala konsortier som genomför projekten.

13. Europaparlamentet konstaterar att det gemensamma företaget inte fick några nya operativa åtagandebemyndiganden för Horisont 2020-verksamhet eftersom det hade avslutat sin sista ansökningsomgång i slutet av 2020. Parlamentet konstaterar att genomförandegraden för driftsbetalningsbemyndiganden låg på 87 % (96 % 2021).

14. Europaparlamentet håller med revisionsrätten om att det gemensamma företaget bör fastställa en handlingsplan med en tidsplan för när genomförandet av projekt som godkänts inom ramen för tidigare fleråriga budgetramar ska vara slutfört.

15. Europaparlamentet noterar när det gäller genomförandet av Horisont Europa-programmet att kommissionen under 2022 endast stödde det gemensamma företagets administrativa kostnader med kontantbidrag på 1,4 miljoner EUR. Parlamentet konstaterar att det gemensamma företaget inte begärde några kontantbidrag för sin Horisont Europa-verksamhet, eftersom de första två ansökningsomgångarna som hade inletts 2022 inom Horisont Europa kommer att avslutas först under 2023.

([5]) Sjunde ramprogrammet för forskning och teknisk utveckling (2007–2013).

16. Europaparlamentet noterar från den årliga verksamhetsrapporten för 2022 att det gemensamma företaget har presterat väl i fråga om majoriteten av nyckelprestationsindikatorerna för IMI2, ofta över de fastställda målen. Parlamentet välkomnar särskilt att man inom ramen för det gemensamma företagets projekt som finansieras inom IMI2 har slutfört 24 regleringsförfaranden, inbegripet två skrivelser om rättsligt stöd, tio uttalanden med reservation, två uttalanden om kvalificering samt i sex fall inkluderingar i riktlinjer.

17. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att en andel på 58,3 % (över målet på 50 %) av det gemensamma företagets projekt som finansieras inom ramen för IMI2 har gjort sina resurser och resultat tillgängliga utanför konsortiets partner. Parlamentet framhåller exempel såsom biblioteket för kemiska föreningar, European Compound Collection, som inrättats genom ESCulab-projektet, plattformen RADAR-base med öppen källkod som utvecklats av RADAR-CNS, det europeiska federerade datanätverket, som inrättats genom EHDEN-projektet, eller den självförsörjande biobanken för pluripotenta stamceller som tillhandahålls av EBiSC2.

18. Europaparlamentet välkomnar att omkring 67 % av de dokument och artiklar som utarbetas inom ramen för de projekt som finansieras av det gemensamma företaget har medförfattare från olika sektorer, vilket visar att forskningen är tvärvetenskaplig och samarbetsinriktad.

Upphandling och personal

19. Europaparlamentet noterar att merparten av det gemensamma företagets avtalsenliga åtaganden under 2022 ingicks på grundval av befintliga fleråriga ramavtal. Parlamentet noterar dessutom att när det gäller volym användes de flesta fleråriga ramavtal inom områdena it, personal och revisionstjänster. Parlamentet välkomnar att flera av ramavtalen i fråga är interinstitutionella, vilket minimerar den administrativa bördan och säkerställer stordriftsfördelar.

20. Europaparlamentet noterar från den konsoliderade årliga verksamhetsrapporten för 2022 ([6]) att det gemensamma företaget inledde två anbudsförfaranden ([7]) under 2022 utanför befintliga fleråriga ramavtal till ett värde som överstiger 15 000 EUR.

21. Europaparlamentet välkomnar att alla förfaranden administrerades i enlighet med det gemensamma företagets finansiella regler och budgetförordningen för att säkerställa rättvis konkurrens mellan ekonomiska aktörer och den mest sunda och effektiva användningen av det gemensamma företagets medel.

22. Europaparlamentet noterar att tjänsteförteckningen omfattar 39 tillfälligt anställda, 15 kontraktsanställda och 1 utstationerad nationell expert, dvs. totalt 55 anställda. Parlamentet noterar att den 31 december 2022 var 49 tjänster tillsatta: 36 av 39 tjänster för tillfälligt anställda (92,30 %), 11 av 15 tjänster för kontraktsanställda (73,30 %) och 0 av 1 tjänst för utstationerade nationella experter (0 %).

23. Europaparlamentet noterar, när det gäller könsfördelning och geografisk balans, att omkring 65 % av personalen är kvinnor och omkring 35 % är män, och att de representerade 15 olika nationaliteter inom det gemensamma företaget den 31 december 2022.

Förvaltnings- och kontrollsystem

24. När det gäller kostnader inom sjunde ramprogrammet konstaterar Europarlamentet att det gemensamma företaget utförde efterhandsrevisioner, men när det gäller kostnader inom Horisont 2020 och Horisont Europa ansvarade den gemensamma revisionstjänsten vid kommissionens GD Forskning och innovation för efterhandsrevisionerna.

25. Europaparlamentet konstaterar att det gemensamma företaget rapporterade en representativ felnivå på 2,1 % och en procentsats för kvarstående fel på 0,8 % för sina kostnader inom sjunde ramprogrammet. För sina Horisont 2020-kostnader (regleringar och slutbetalningar) rapporterade det en representativ felnivå på 2,7 % och en procentsats för kvarstående fel på 0,9 % ([8]).

26. Europaparlamentet noterar när det gäller Horisont Europa-programmet att efterhandsrevisioner ännu inte genomförts, eftersom de första mellanliggande betalningarna förväntas ske först 2024.

([6]) https://www.ihi.europa.eu/sites/default/files/uploads/Documents/About/Reports/IHI_CAAR_2022.pdf.
([7]) Kontorsmöbler – 24 453,65 EUR och kommunikationsstrategi – 15 950,00 EUR.
([8]) Avsnitt 4.1.1 i det gemensamma företagets konsoliderade årliga verksamhetsrapport för 2022.

27. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten för att bedöma det gemensamma företagets kontroller av driftsbetalningar granskade slumpvis utvalda betalningar som gjorts under 2022 inom Horisont 2020 hos slutmottagarna ([9]). Parlamentet konstaterar att revisionsrätten inte fann några fel eller kontrollbrister hos det gemensamma företagets stödmottagare i urvalet.

28. Europaparlamentet välkomnar att det gemensamma företaget vid utgången av 2022 hade tagit fram och genomfört en fullständig riskbaserad strategi för förhandskontroller som beaktade företagets specifika riskförhållanden, i enlighet med det gemensamma genomförandecentrumets vägledning. Parlamentet noterar i samband med detta att det gemensamma företaget identifierade de mest relevanta riskkriterierna och utformade en riskbaserad övervakningsstrategi utifrån dessa. Parlamentet konstaterar att en sådan strategi gjorde det möjligt för det gemensamma företaget att bedöma risknivån för varje projekt och stödmottagare under projektgenomförandets viktigaste faser, såsom utarbetandet av bidragsöverenskommelsen, ändringar av bidragsöverenskommelsen, rapportering och betalning.

29. Europaparlamentet noterar med avseende på detta att det gemensamma företaget även utarbetade interna riktlinjer för sin riskbaserade strategi och utbildade och vägledde sin personal om hur de skulle tillämpa dem rätt och genomföra dem på ett konsekvent sätt.

30. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att det gemensamma företaget har utvecklat en riskbaserad strategi för efterhandsrevisioner i syfte att minska felprocenten genom ett mer målinriktat urval för att upptäcka de mest felbenägna stödmottagarna och därmed stärka upprensningseffekten av sina efterhandsrevisioner. Parlamentet anser att detta är en viktig positiv förändring av strategin för efterhandsrevision eftersom kommissionens ram för intern kontroll av Horisont Europa-bidrag inte gör det möjligt att inrätta specifika representativa urval för gemensamma företag och följaktligen kan specifika representativa och kvarstående felprocentsatser inte beräknas för de gemensamma företagen.

31. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten konstaterade att gemensamma företag som hade en genomtänkt riskbaserad strategi för efterhandsrevisioner hade en procentsats för kvarstående fel som var lägre än genomsnittet för de gemensamma företag som saknade en sådan strategi, vilket berodde på att de systematiskt identifierade och granskade de stödmottagare som utgjorde störst risk.

Uppföljning av tidigare års iakttagelser

32. Europaparlamentet noterar att ”iakttagelser” i det gemensamma företagets särskilda årsrapporter i själva verket är icke tidsbundna rekommendationer från revisionsrätten. Parlamentet noterar att revisionsrätten årligen följer upp dessa iakttagelser genom att bedöma deras status som ”pågår” eller ”har genomförts”.

33. Europaparlamentet välkomnar att det gemensamma företaget har vidtagit korrigerande åtgärder för att åtgärda revisionsrättens iakttagelse från 2021 avseende en del av arbetsgivaravgifterna till unionens pensionssystem.

([9]) När det gäller granskade bidragsutbetalningstransaktioner hos slutmottagarna är rapporteringströskeln för kvantifierbara fel 1 % av de granskade kostnaderna.